

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu „Objavitelju Dalmatinskomu“ i „Smotri Dalmatinskoj“ za Austro-Ugarsku Kr. 15.—; samom „Objavitelju Dalmatinskomu“ Kr. 8.—; samoj „Smotri Dalmatinskoj“ Kr. 10.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Dojedinu brojevi stoje 20 para, a zastareni para 30.

Dijenja za predbrubu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanja za uvrstbe, uz koja nema prilicne preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Pisma i novce treba šaljiti „Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadaru“

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

RAT.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 4. Službeno se javlja:

4. septembra 1918.

Talijansko bojište:

Na sjeveru Tonalskog klanca naši odijelci na visokoj planini oteše naglim napadom Punta San Matteo (3.692 m.), brdo Mantello (3.636 m.) i vrhunac ledišta (3.502 m.). Ova bojna podviga u vječito snijegu i ledu osobito posvjedočuje ratnu valjanost napadača u najtežim planinskim prilikama. U Sedam Općina živahnija izvidnička djelatnost.

Uostalom ništa važno.

BEČ, 5. Službeno se javlja:

5. septembra 1918.

Talijansko bojište:

U području Corna i istočno od brda Pertice preduzeća naših odreda za nasrtanje postigoše potpun uspjeh. U Sedam Općina i na Diavu osu- jetismo neprijateljeve izvidničke pokušaje.

Arbanija:

Stanje se nije izmijenilo.

Doglavica generalnog štaba.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 4. Wolff Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 4. septembra 1918.

Zapadno bojište:

S obe strane Lysa neprijatelj se domogao linije Wulverghem-Nieppe-Bac St. Maur-Laventie-Richebourg. Dretprošle noći povukosmo naše čete na liniju Arleux-Moeuvres-Manancourt; neprijatelj nas nije ometao. S obe strane Nogona Francuzi preduzeše ojakih napada, koji bijahu potpuno odbijeni. Neprijateljski zagoni protiv Coucy le Chateau propadoše.

Izmegju Ailette i Aiane Francuzi s Amerikancima i Talijancima, preduzeše nove napade nakon najjače pripreme vatrom. Bjehu im odbijeni više puta nakon najlućeg boja iz bliza. Južno od Riponta uspješan zagon u francuske opkoje.

BERLIN, 5. Wolff-Bureau javlja:

Veliki glavni stan, 5. septembra 1918.

Zapadno bojište:

Izmegju Uperna i La Bassée neprijatelj se natisnu na naše nove linije; odijelci, koje ostavismo na pretpolju, povukoše se, prema zapovijedi, na te linije. Izmegju Scarpe i Somme neprijatelj je pokušavao da se zagoni protiv naših novih linija. Izmegju Somme i Oise nastavismo kretanju započetu dana 26 augusta iz okolice Roje, te pretpoše noći prekinusmo bez boja dodir s neprijateljem. U nizini Ailette neprijateljski su zagoni odbijeni. Tako propadoše i jaki neprijateljski napadi. Južno od Ailette i istočno od Soissons-a povukosmo bez ometanja našu obranu sa Vesle.

Prvi general, kvartirmajstor Ludendorff.

BERLIN, 5. (navečer). Borbena djelatnost ograničavala se na omanje bojeve na pretpolju naših novih pozicija.

Bugarski Kralj kod N. V. Cesara Karla.

BEČ, 4. Cesar je danas primio u dvoru cara bugarskog, koji je sa svitom u Beč došao. Dva se vladara razgovarahu sat i po. Navečer Cesar je slušao izvještaj ministra spoljašnjih posala.

BEČ, 4. Kako već javismo, car bugarski Ferdinand posjetio je Njegovu Veličanstvo Cesara u dvoru u 4. s. popodne. Ovaj je pohod nov dokaz odnosa najiskrenijeg prijateljstva izmegju vladara i naroda Austrije-Ugarske i Bugarske. Dug razgovor dvaju vladara imao je osobito srdačan značaj i dokaz je o tome, koliko su interesi Austrije-Ugarske i Bugarske međusobom spojčani i koliko su iskreni prijateljski i saveznički odnosi što srećom postoje izmegju Austrije-Ugarske i Bugarske.

Njemački državni tajnik Hintze u Beču.

BEČ, 5. Cesar je udijelio državnom tajniku Hintzeu veliki krst Leopoldova Reda.

BEČ, 5. Državni tajnik njemačkog spoljašnjeg ureda Hintze, koji je u Beč došao da se prvi put pokloni Njegovu Veličanstvu i pohodi ministra spoljašnjih posala grofa Buriana, imao je za svog

trodnevnog boravka potanlih razgovora sa ministrom spoljašnjih posala i bio je u dodiru i sa dva ministra predsjednika. Ovi su se razgovori nadovezivali pregovornima što su prošlih mjeseci i nedavno prigodom sastanka vladara u njemačkom velikom glavnom stanu vodili izmegju zastupatelja njemačke i austro-ugarske spoljašnje politike, te su znatno poduprli složno rješavanje pitanja što su se pretresla, a koje odgovara savezničkom odnosu. I ovaj put poljsko pitanje bilo je glavni predmet temeljitih razmišljanja; obe su vlade složne u tome, da se pretresanje tog pitanja nastavi u neprekidnim vijećanjima.

Objava generalfeldmaršala Hindenburga.

BERLIN, 5. Generalfeldmaršal Hindenburg izdao je objavu, u kojoj naglasuje, kako neprijatelj nastoji da otruje domaći duh, širi najluge glasove da bi našu otpornu snagu slomio; podsjeća na to, kako smo na istoku iznudili mir i kako smo dovoljno jaki da ga iznudimo i na zapadu, unatoč Amerikancima. Pozivlje da budemo složni. Neprijatelj traži saveznika protiv nas, jer smo do njega dorasli. Hindenburg ističe kako neprijatelj se trudi da posije neslogu izmegju saveznika, da potrese našu vjernost prema našim saveznicima. Na kraju pozivlje njemačku vojsku, ako joj ikad dogje u ruke jedan takav otrovni zalogaj u podobi neprijateljskog letka ili glasa, da zna da mu to od neprijatelja dolazi. Na kraju kaže: Brani se, njemačka vojsko, njemačka otadžbino!

Izjave Hindenburga i Ludendorffa dopisniku „Neus Wiener Journala“.

BEČ, 5. „Neues Wiener Journal“ objelodanjuje Hindenburgove i Ludendorffove izjave dopisniku tih novina. Ludendorff reče: Francuska se u svjetskom ratu hrani nadama. Isprva se nadala u Rusiju, sada se nada u Ameriku. Kad nam je uspjelo da učinimo milijune ruskih vojnika neškodljivim, savlađaćemo doista i Amerikance.

General Feldmaršal Hindenburg izmegju ostaloga izjavi: Pratin sa živim interesom uspjeh austro-ugarskih četa u Arbaniji i bugarsku vojsku koja čuva stražu u Mačedoniji unatoč teškim prilikama. Kad bi tamo Ententa nanovo napadala, mogli bismo s tvrdim pouzdanjem pratiti te događaje. Ni u Palestini nije Englezima uspjelo da svojim mnogim i skupim napadima potresu hrabar otpor turske vojske. U Persiji i na Murmanskoj obali Engleska hoće da se učvrti; ona tamo ide za sebičnim ciljevima, ali u isto vrijeme nastoji, da odanle nabuška Rusiju da se nanovo zarati i da nevoljna ta zemlja bude iznova krvavo bojište. Megjutim odlučna borba za središnje vlasti bije se na zapadnoj fronti. Uptrebijavanje kolonijalnih četa ostaće neizbrisiv prigovor za naše neprijatelje. Središnje vlasti biju se u obrambenom ratu rame uz rame. Istina je, da mi trpimo teško od rata, ali ćemo izaći iz rata jaki. Protivnici ne će moći ni primamama da razbiju naše savezništvo kao što ga ne mogu ni silom oružja. Naša složnost čini nas jakim. Nakon slavne borbe povrat ćemo se zajednički u domovinu, gdje nas čeka obezbrižen, miran rad, i braćemo plod naše borbe. Da ovaj cilj postignemo, treba da izdržimo. Očekujemo mirne duše budućnost.

Rat s Italijom.

BEČ, 4. Javlja se iz stana ratne štampe: O suzbijanju jakih izvidničkih napada ententnih četa od 26. kolovoza javljaju se još ove pojedinosti, koje dokazuju, da je još uvijek neoslabljena bojna snaga i junaštvo branitelja naših položaja kod Canove i Asiaga. Dne 26. kolovoza u 11 sati navalili su iza silne bubnjarske vatre jaki engleski odjeli na bataljone pješakačkih pukovnija br. 26. i 74., koji su stajali u najprednijim linijama. Nakon ljutih bojeva iz neposredne blizine, koji su potrajali neko 30 časova, pošlo je protivniku zu rukom, da prode u odsječak lijevog krila bataljuna 74. pješacke pukovnije, dok je na ostaloj fronti cijele divizije bio suzbijen. Satnija pješacke pukovnije br. 42, koja je stajala u pričuvu, bezodvlačno je započela protunavalu, tako da je neprijatelj nakon kratka boja bio poljeran iz zaposjednutoga odsjeka spomenutoga krila. Treba da se naročito istakne hrabro držanje obiju pješackih pukovnija br. 26. i 74. Svaku hvalu megjutim zaslužuju i ostale čete, koje su sudjelovale u ovim bojevima, tako pješacka pukovnija br. 42, husarska pukovnija br. 9, pučko-ustaška husarska pukovnija br. 1, jurišna polupukovnija br. 10, kao i baterije br. 5. i 16, poljsko-topničke brigade. Dješacka pukovnija br. 42. nije samo ovdje sebi osvjetlala lice, već je odbila takogjer 8. i 9. kolovoza veće engleske navale, a najzdašnije su je podupirale spomenute baterije. Jakost neprijatelja, koji je izvodio

navale, utvrdila se kod jednoga bojnoga odsjeka sa jedan do dva bataljuna, dok su inače pojedini odjeli brojili po osam satnija. Englezi su pretrpjeli teških gubitaka, pa su kod svojega uzmarka morali ostaviti na bojištu dvije mitraljeze.

Zavjera u Rusiji.

MOSKVA, 4. O zavjeri, kojoj stoje na čelu engleski i francuski funkcioneri, saopćuju se još ove pojedinosti: Pučki povjerenici imali su se upasiti kod plenarne sjednice, u kojoj se imalo raspravljati bilo kakovo naročito važno pitanje. Bilo je takogjer potrebno, da se podmite one čete, koje su toga dana bile na straži u Kremlju. Svi uapšeni članovi vijeća pučkih povjerenika imali su se smjestiti otpremiti u Arhangel'sk. To je bila prvobitna osnova, no engleski poručnik Ralli izrazio je svoju sumnju, bi li zgodno bilo, da se Lenin otpremi u Arhangel'sk, jer bi Leninu kao čovjeku, koji umije s izvanrednom vještinom za sebe predobiti prostoga čovjeka, lako moglo za njegova putovanja u Arhangel'sk poći za rukom, da predobije stražu, tako da bi ga ova mogla osloboditi. Stoga je izjavio Ralli, da je najsigurnije, da se Lenin i Trockij ustrijele odmah, čim budu uapšeni. U noći izmegju 30. i 31. kolovoza došao je izaslanik izvanrednoga povjerenstva u stan, gdje su se sastajali ljudi zavjerenika. U stanu je bila skupština. Megju uapšenima čije se nalazio engleski podanik, koji nije htio kazati svojega imena. Svi su uapšeni dopremljeni pred izvanredno povjerenstvo. Ondje je izjavio nepoznati Englez, da je engleski diplomatski zastupnik Lockhart. Reklo mu se, da će biti odmah pušten na slobodu, jedino mu se stavilo pitanje, da li nije dao kakovu izjavu o pokušanom podmićenju vladinih četa. Lockhart je izjavio, da uopće nije općio s vojnicima. Kad su mu se megjutim pokazali točni podaci o sastanku i spomenute neke isprave, on je uzbuđeno izjavio, da je kao diplomatski zastupnik zaštićen od preslušavanja. Na to se reklo Lockhartu, da mu se je stavilo ovo pitanje: jedino za to, da uzmogne dokazati, da su neki Lockhart, organizator zavjere, i engleski diplomatski zastupnik Lockhart različite osobe. Engleski diplomatski zastupnik nije mogao na to odgovoriti, te je sred velike zabune ostavio izvanredno povjerenstvo. Uapšeni major Friede i njegov brat, kapetan, stajali su u službi sovjeta, a bavili su se sustavnim kragjama tajnih spisa i izvješćivanjem o položaju na fronti, kao i o kretanjima četa. Njihovi su se izvještaji prepisivali u nekoliko primjeraka, te uručivali engleskomu i francuskomu povjerenstvu. Glavni je cilj zavjere bio engleskih i francuskih diplomata, da se izazove u Rusiji nov najvještaj rata Dječačkoj.

Engleski su i francuski diplomati bili čvrsto uvjereni, da će biti svaka druga vlada u Rusiji, osim sovjetske vlasti, slijepo oruđe u rukama englesko-francuskoga imperijalizma, pa su na zapovijed ovih imperijalista htjeli da bez okolišanja sunovrate ruski narod u nove bitke. Savez je spomenutih diplomata megjutim shvatio, da se moraju stvoriti izvanredni uzroci, da se pred narodom opravda prevrat i nov najvještaj rata. Doradi toga se je pridavala naročita pažnja tomu, da se zaposjednu poslovne prostorije Lenina i Trockoga, Aralova i drugih odgovornih sovjetskih voga, kako bi se našli izvornici za ugovore i utanačenja, što su se sklopila s Njemačkom. Pri tomu se je predvigjalo, da će ovi ugovori biti posve identični s ugovorima, koji su se objelodanili u novinama. Za ovaj se slučaj zaključilo, da se prirede falzificirani ugovori, koji bi imali uvjeriti narod o izdajstvu boljševika protiv Rusije. Pitanje o fabricaciji ovih krivotvorenih ugovora raspravilo se u više sjednica, što ih je držalo britsko povjerenstvo. Namjeravalo se, da se osim krivotvorenih ugovora krivotvore i pisma, koja su se tobože izmijenila izmegju ruske i njemačke vlade.

MOSKVA, 4. U svezi s atentatom na Urickoga i s premetaćinama u engleskom poklisarstvu u Petrogradu, smaknuto je 500 osoba, megju kojima glasa se da je bio jedan Englez. U Nižnjem Novgorodu smaknut je 51 talac buržoazije. U Moskvi i po drugim mjestima apse i smiču dalje. Na Ententu napada se u vatenim člancima; predbacuju joj da ona ide za vlastitim ciljevima i da hoće da utopi Rusiju u krv i u propast rine.

MOSKVA, 4. „Pravda“ javlja: Englez ubijen kad se pucalo u engleskom poklisarstvu, bio je motnarični attaché Tromy. On je prvi stao da puca. Uapšen je i knez Šakovski. U premetaćinama nagjeno je mnogo oružja i dopisivanja, što kompromituje englesko poklisarstvo.

Urota u Vologdskoj guberniji.

MOSKVA, 4. „Krasnaja Gazeta“ piše, da se u Vologdskoj guberniji otkrila nova oficirska urota, koja radi engleskom pomoću. Ustrijeljeno je deset oficira.

Stanje izvanredno ozbiljno u Rusiji.

MOSKVA, 6. Prema jučerašnjoj naredbi o apsenju svih socijalnih revolucionaraca desnice i dizanju talaca gragijanskih stranaka kao god i nekadašnjih oficira, koji bi se ustrijelili u slučaju novih atentata ili urota bijelih gardista, počeo se u Moskvi zatvarati zasad većinom socijalni revolucionarci i viši sveštenici. Uapšen je patrijarh budući da je upleten u englesku urotu. Zatvorise u Petrogradu svu porodicu Kerenskoga i nećakinje mu. Mnoge se osobe smiču.

„Dravda“, konstatuje da je stanje izvanredno ozbiljno; ona kaže da se kod jednog francuskog oficira kod nekog Andre-a našlo veliko skladište piroksilina, da se lagumaju mostovi, municijska skladišta i magaze živeža. Velika je ogorčenost protiv Entente. U Briansku ugušen je brzo oružjem nov ustanak anarhista.

Ratifikacija dodatnih ugovora Brest-Litovskom miru.

MOSKVA, 4. Ratifikacija dodatnih ugovora Brest-Litovskom miru sa strane egzekutivnog odbora, bila je jednoglasna; dva su se glasa ustegla. Bilo je prisutno 150 do 200 osoba.

Izmjena isprava ratifikacije njemačko-ruskih ugovora.

BERLIN, 6. Wolff-Bureau javlja: Na ministarstvu spoljašnjih posala bile su danas izmijenjene ratifikacijske isprave k njemačko-ruskim ugovorima, koji su potpisani dana 27 augusta, naime: popunidbeni ugovori k ugovoru o miru, financijska pogodba i pogodba o privatnom pravu, kao popunjenje njemačko-ruskog dodatnog ugovora. Ugovori će se u skoro vrijeme objaviti.

Amerika pripoznala Čehoslovake kao zaračenu vlast.

WASHINGTON, 4. (Reuter). Amerikanska vlada pripoznala je Čehoslovake kao zaračenu vlast.

U AUSTRIJI.

Sazvano gospodarsko povjerenstvo.

Ratno gospodarsko povjerenstvo obiju kuća carevinskoga vijeća sazvano je za utorak dne 10. o. mj. u deset sati prije podne.

Parlamentarne vijesti.

Kako se javlja iz Beča, ministar-predsjednik barun Hussarek primio je predsjednika jugoslavenskoga kluba zastupnika dra Korošca, te mu razložio, kako se pogovara u parlamentarnim krugovima, da je potrebna sjednica financijskoga odbora kao i zastupničke kuće, koja bi imala odobriti nove porezne osnove. Ministar-predsjednik razložio je, da odobrenje ovih novih poreza i rješenje financijskih pitanja leži u interesu pučanstva, pa bi stoga bilo potrebno da zastupnici obavijeste pučanstvo o trenutnom položaju.

Zastupnik dr Korošec odvratio je na to, da jugoslavenski zastupnici ne mogu obavijestiti pučanstvo o položaju već porad toga, što su oblasti zabranile skupštine jugoslavenskih zastupnika, pa zbog toga jugoslavenski narodni predstavnici uopće ne mogu doći u dodir sa svojim izbornicima. Držanje se jugoslavenskoga kluba ne može promijeniti, jer jugoslavenski zastupnici ne vide razloga za to, da promijene svoju taktiku.

Naši Dopisi

Makarska, 27. augusta.

U subotu popodne prispio je amo presvijetli biskup dr. Carić, dočekan, uz slavljenje zvona, od kaptola, upravitelja kot. Događarstva i općinskog načelnika. U nedjelju dne 25. o. m. bilo je svečano ustoličenje. U 9 sati služio je presvijetli biskup u crkvi Filipina sv. Misu, a u 10 sati krenuo je procesionalno pod nebicom preko obale; pratila ga povorka u kojoj se redahu svećenstvo bratovštine, općinsko upraviteljstvo, škol. djeca i td. Prestavnici vlasti, čekali su novog biskupa pred sustolnicom. U crkvi sa propovijedao daice bi pročitanu previšnja odluka imenovanja i papinski breve, zatim pjevao se „Te Deum“ i svečana božja služba. Doslje evangelija novi je pastir progovorio općinskom ljubavi sakupljenom puku. Na dolasku i na dan ustoličenja, na poziv općinskog upraviteljstva, grad je bio isličen, a dućani preko crkvenog obreda zatvoreni. Nakon sv. mise pozdravio je presvijetli biskup pred crkvom sakupljene predstavnike; zatim svećenstvo, upravitelj poglavarstva i načelnik otpratiše ga u stan. Na 26. dao je upravitelj poglavarstva dr. Zorec večeru u počast novom biskupu, koji je u utorak otputovao u Spljet.

Dalmato in Zara.
CU
ni Trgovačko-
Brno, Buchs.
isnica
na
Vida 11.
Školskih
štamparih
Waldes
100/100
Kruna 3:50.
1/2 do 6 7/8
veliko.
AS.
ionica u Ben-
je sve štedio-
15. prosinca
sa 4% (čeliri
se ovime do
stavljja.
ZASTUPSTVO - ZADAR
Sapuna za pranje
Sapuna od mliha
Cetaka (Bruzina)
Komač Kr. 2:50.
" " 3:50.
" " 3:20.
Postfakni pretinac 74.

surogata
čni sapun.
kg. - dok
na svota.

DALMATINSKE VIJESTI

Početak školske godine 1918-19 na srednjim školama, naučikama i preparandijama.

Ministarstvo za bogoštovje i nastavu odgodilo je početak ove školske godine za rečene škole na 10 oktobra, a redovito će poučavanje početi 14 oktobra.

Imenovanje.

Ministarstvo je za bogoštovje i nastavu imenovalo sveč. dra Josipa Carevića, pravim učiteljem viere pri velikoj realci u Spljetu.

Dijeljenje petroleja.

Početkom septembra dijeljenje se u širim krugovima pučanstva petroleja, koji se tokom isteklog ljeta dijelilo samo nekim potrošačima. Prema naredbama političkih zemaljskih vlasti, koje uređuju dijeljenje petroleja u zimsko doba, davaće se opet onim kućanstvima, koja mogu jedino petrolejom da rasvijetljaju svoje stanove. Zbog nestašice uglja i materijala zapinje prijevoz petroleja a i rafinerije teško mogu da djeluju; radi toga imaće se na raspolaganje manje količine petroleja nego li prošle zime. Uslijed toga i s obzirom na potrebe vojne uprave, po svoj prilici da će se petrolej moći dijeliti u manjoj količini.

Sastanak predsjednika ureda za ispitivanje cijena.

Dne 2. i 3. ovog mjeseca sastali su se u Spljetu predsjednici ureda za ispitivanje cijena, da po višem nalogu vijećaju o sporazumnom radu prema izdatim propisima. Sastanak je otvorio, a za tim njemu i nazočio u ime namjesništva, a u zastupstvu izočinog upravitelja spljetskog kotarskog poglavarstva, namjesništveni tajnik Lemessich. Na sastanak bili su pozvani viši državni odvjetnik i nadzornik pučke prehrane. Prvi se je dao zastupati po državnom odvjetniku dru M. Iviću, dok drugi nije mogao pristupiti jer je bio službeno zapriječen. Predsjedateljem sastanka bio je izabran predsjednik zadarskoga ureda namjesništveni savjetnik konte Viscovich. Pretresalo se po odredjenome dnevnome redu o uregivanju unutrašnje službe, o ustrojstvu vanjske nadzorne službe kod subjelovanja ovih ureda u oblasnom nadziranju prometa potrebnim predmetima, napokon o zgodnom sporazumnom izjednačivanju tvorenja i ispitivanja cijena. Imali su se osim toga i pregledati sve do sada izdane pomjesne direktivne cijene: ali budući da dubrovački ured nije bio zastupan na sastanku, moralo se kod vijećanja o toj zadnjoj tački dnevnoga reda pridržati dalje sporazumljenje posredstvom dopisivanja, dok su se glede ostalih tačaka prihvatili zgodni sporazumni zaključci.

Poštanske štedionice u Dalmaciji.

U Dalmaciji je u poštanske štedionice položeno prošlog mjeseca augusta: U štedionički odlo: kruna 190.568'88 a povrćeno je kruna 127.130'16. U promet čekima položeno je kruna 9.176.136'69 a isplaćeno je kruna 4.935.875'35.

Čitulja.

Na Ugljanim kod Sinja umro je pretproštie ne djele tamošnji župnik otac Dane Bilic. Odlikovao se vazda kao uzoran svećenik i dobar rođoljub: dušobrižničku službu vršio je uvijek sa evangjeoskom revnošću i požrtvovnošću, a podupirao je svaki narodni pothvat koliko je bolje mogao, te ostavio u narodu u svim selima krajine imotske, gdje je punih trideset godina župnikovao, blagu uspomenu. Spajao je s veselom čuđi umiljatu skladnost, a uz prirodne vrline koje su ga resile, trudom i marom, bijaše stekao lijepu obrazovanost. Smrt oca Bilica teško je rastuzila njegov Red, njegove župljane i mnoge njegove prijatelje. Počivao u miru.

Decesso.

Disfatta in brevi giorni da acerbissimo male, è morta mercoledì mattina, nel fiore degli anni, Giannina Scarizza, figlia del consigliere di governo, direttore ginnasiale a riposo sig. Stefano Scarizza. Buona e gentile, perspicace e operosa, tutta dedicata alle cure domestiche, figliuola amorosissima, delizia e conforto dei genitori, sorella affettuosa provvidamente solerte, carissima a tutti per le belle doti ond' era adorna, lascia nel pianto la famiglia desolatissima, e un vivo senso di pena in quanti la conobbero più da presso. Ai suoi funerali, commoventissimi per la partecipazione di numeroso stuolo di giovinette, intervennero i rappresentanti delle autorità e molti cittadini. Alla famiglia colpita da tanta sciagura le nostre condoglianze più vive.

Otpremanje djece u Hrvatsku.

Odmah poslije svoga konstituisanja dao se je zadarski «Odbor za otpremanje siromašne djece na oporavak u Hrvatsku» živo na posao, te je kroz malo vremena preko svojih pomoćnika, ponajviše učitelja i svećenika, pokupio po zadarskom i benkovackom kotaru najsiromašniju djecu i poslao je preko Rijeke u Zagreb. Kroz proljeće i cijelo ljeto stizali su svake srijede u Zadar transporti djece, da četvrtkom ujutro prosljediše brodom do Rijeke. Na taj je način obezbijegjeno stotine i stotine nevoljne dječice, no zadarski je Odbor znao, da ih ima još mnogo baš po najzabitijim krajevima naše zagore, kojima bi trebalo pomoći. Da i ovdje što više provede pomoćnu akciju, poslao je svoga člana, profesora I. Dizdara u Prominu, da ondje, obilazeći od sela do sela izvidi na mjestu potrebe i da sakupi najsiromašniju djecu.

Ta su djeca prošle srijede stigla u Zadar parobrodom «Danubio». Na prvi se je pogled vidjelo, da ova nevoljna dječica ne ostavljaju od obilještva rodnoga krova, nego da ih crna bijeda i gola nevolja gone u topli naručaj njihovih dobročinitelja u Hrvatskoj!

Poslije nego su dječica večerala u dječjoj kuhinji, odoše u «Sokol». Predsjednik Odbora, prof. Babić, neki članovi, te više gosposija i gosposijica dade se i ovoga puta kao kod svakog transporta odmah na posao, da maliče obuku. Neki su dobili sandale, neki košuljice ili gućice, drugi odijelo ili suknjicu, a poneki borme i sve to. Zatim djeca pogioše na počinak, a u četvrtak krenuše «Danubijem» dalje u Zagreb.

Zadarski je odbor time otpremio najveći dio potrebne dječice iz svoga područja, poslavši ih do-

sada preko tisuće u Hrvatsku, pa će otađa morati šiljati samo omanje transporte. No njegov posao stoga ne će biti manji. On uređuje i vodi točnu očevidnost sve djece, koju je otpremio, brine se za njihovu sudbinu u Hrvatskoj, a stara se i za to, da jesenas pošalje u Hrvatsku za sve svoje štitičnike zimsku odjeću i obuću. To će ga zapasti preko 50.000 kruna, pa stoga i ovom prigodom moli sve rođoljube i svoje prijatelje, da ga se u svakoj prigodi sjete milodarima. Puvčane priloge prima — radi izočnosti blagajnika, prof. Mazalina — predsjednik Odbora prof. Ivan Babić u Zadru.

Crveni Križ — Croce Rossa.

Bertolini Alberto i. r. cons. sup. cont. luogot. e famiglia per onorare la memoria della defunta sig.a Adele ved. Brilli cor. 3.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici od 28. srpnja do 3. kolovoza 1917.

Bolest	Politički kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Boginje	Benkovac	Benkovac	6	—
"	Imotski	Imotski	3	—
"	Knin	Drniš	3	—
"	Sibenik	Skradin	1	1
Crni prišt	Zadar	Zadar	1	—
Difterija	Hvar	Sučuraj	3	—
"	Knin	Knin	1	—
"	Sibenik	Sibenik	1	—
Djegavi tif	Dubrovnik	Dubrovnik	1	—
Srdobolja	"	"	3	—
"	Hvar	Hvar	11	3 ¹
"	"	Starigrad	6	—
"	"	Vrboska	1	—
"	Imotski	Imotski	15	—
"	Knin	Drniš	1	—
"	"	Knin	4	—
"	Split	Split	7	—
"	Sibenik	Sibenik	8	—
"	Zadar	Silba	5	1
"	"	Zadar	5	—
Trahom	Makarska	Gradac	1	—
Trbušni tif	Hvar	Komiza	5	—
"	Split	Starigrad	3	—
"	Sibenik	Split	10	—
"	Sibenik	Sibenik	2	—
"	Zadar	Zadar	2	—

1 5 oboljenja se odnose na vojnike. — 2 6 vojnika. — 3 1 vojnika. — 4 1 vojnik.

Promet i trgovina.

Poštanski saobraćaj s istočnom Galicijom.

U privatnom paketnom saobraćaju sa mjestima istočne Galicije Brzezany, Buczac, Malicz, Kolomea, Stanislaw, Sniatyn, Zloczow, Tarnopol i Zaleszczyki, pripuštena je neograničena oznaka vrijednosti. Sa ostalim poštanskim mjestima u istočnoj Galiciji pripušteno je privremeno oznaka vrijednosti do 600 kruna.

Poštanski saobraćaj s Varšavskom gubernijom.

U saobraćaju između Austrije i generalne gubernije Varšave dopuštene su i brzajovne poštanske naputnice. One su podložne istim općim uvjetima kao obične poštanske naputnice u saobraćaju sa generalnom gubernijom Varšava. Saopćenja primaocima nijesu dozvoljena.

Poštanski paketi za Finsku.

Od sada mogu se slati poštanski paketi za Finsku preko Njemačke i baltičkih pokrajina; najviša težina 5 kilograma, pristojbina 2 kr. 55 h. Svakom se paketu osim popratnice mora priložiti carinsko očitovanje sadržine. Nijesu dopuštene pismena saopćenja na odresku popratnice. Nijesu dopuštene paketi sa naznačenom vrijednosti ili pouzecem koji se imaju dostaviti naročitim slanicom ni frankovna cedulja. Opseg ne smije u nijednom smjeru prelaziti 60 cm.

RAZLIČITE VIJESTI

Jubilej generala Bolfrasa.

U ponedjeljnik se navršilo 60 godina, otkako je barun Bolfras stupio u redove austro-ugarske vojske. Tom mu je prilikom poslao Cesar ručno pismo, u kojem mu čestita i podjeljuje briljante k vojničkom krstu za zasluge prvoga razreda. Cesarica je čestitala barunu Bolfrasu brzojavno. Osim toga je primio general pukovnik i pismenu čestitku njemačkoga cara. Barunu Bolfrasu čestitao je na čelu odaslantva iz vojničke pisarne sadašnji predstojnik, barun Zeidler-Sterneck.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 6. Službeno se javlja: 6. septembra 1918. Talijansko bojište: Južno od Tonalskog klanca bješe odbijeni talijanski izvidnički odijelci. Kod Asiago odbismo jedan napad. U ostalom na više mjesta živahna topnička vatra. Arbanija: Ništa novo. Dogačica generalnog štaba.

Izveštaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 6. Wolff-Bureau javlja: Veliki glavni stan 6. septembra 1918. Zapadno bojište: Skupina vojske nasljednika prijestola Rupprehta i generala Böhna: Odbismo neprijateljske izvidničke odijelje, koji su ispijavali između Uperna i La Bassée

a pod jakom paljbom bijahu prodrli na sjeveru. Na isti način odbismo navečer nekoliko neprijateljskih napada između Plougsteerta i Armentières. Pri tome zarobismo 100 ljudi. Izvedosmo uspješan zagon u engleske optoke kod Hullucha.

Na pretpolju naših novih pozicija došlo je do žestokih pješakačkih okršaja. Na cesti Bapaume-Cambrai, kod Havrincourtske šume i na visovima istočno od Fortilleskog odsječka odbismo ojake napade, što ih je protivnik preduzeo sa linije Neuville-Manancourt-Moislains. Neprijatelj išao je iz Peronne i preko Somme tek jučer i okljevujući; između Somme i Oise natiskivao se jače. Između Oise i Aisne riješismo se dodira s neprijatelju prema planu.

Skupina vojske njemačkog nasljednika prijestola:

Istočno od Soissons neprijatelj prešao je preko Vesle. Na visovima sjevero istočno od Fismesa bješe odbijeni ojači američki napadi. Prvi general. kvartirmajstor Ludendorff.

Sinoćnji izvještaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 6. navečer. Da bojnim frontama dan je prošao mirno; bilo je okršaja na pretpolju naših pozicija.

Švedski državni ministar deputaciji švedskog udruženja za mir.

STOCKHOLM, 7. Švedski državni ministar Eden primio je deputaciju švedskog udruženja za mir i odabranički sud, koja ga je zamolila za vladinu pomoć pri inicijativi za pregovore o miru. Ministar naglasio spremnost švedske vlade da prema svojim snagama sudjeluje u osvaranju mira; u tu svrhu zaludu je obraćati se na zaraćene vlasti.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 7. Glavni stan, 6. o. mj. Zapadno od ceste Jerusalem-Nablus odbijeni su iznoćni zagoni jakih neprijateljskih izvidničkih odjeljaka. U području Jordana sve je mirno. Uostalom ništa novo.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 6. Glavni stan, 4. o. mj. 1918. U gornjem dijelu doline Skumbija i sjeverno od Bitolja naše predstraže raspršile vatrom neprijateljske jurišne odijelje. Na raznim mjestima s obe strane Vardara engleski pješakački odijelci pokušale, da se primaknu našim stražama; oni bješe rastjerani što vatrom što u klanju. Njemački feldevel Fissler odnije svoju 14. tu pobjedu u zraku.

Telegrami della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettini dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA 6. Si comunica ufficialmente: 6 settembre 1918. Teatro della guerra italiano: A sud del valico del Tonale pattuglie italiane furono respinte. Presso Asiago abbiamo ribattuto un attacco. Del resto fuoco d'artiglieria in più punti vivace.

In Albania: Nulla di nuovo. Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettino del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 3. Il Wolff-Bureau comunica: Grande quartiere generale, 3. settembre 1918. Teatro della guerra occidentale: Gruppo d'eserciti del principe ereditario Rupprecht e generale Böhne:

Riparti nemici di ricognizione, avanzarono tastando il terreno fra Uperna e La Bassée, a nord irruero sotto una forte raffica di fuoco e furono respinti. Lo furono parimenti alla sera molteplici attacchi del nemico fra Plougsteert e Armentières. Abbiamo fatto in questo incontro più di 100 prigionieri. Duna coronata di successo nei fossati inglesi presso Hulluch.

Nell'avantterreno delle nostre nuove posizioni si venne a violente fazioni di fanteria. Sulla strada Bapaume-Cambrai, lungo il bosco di Havrincourt e sulle alture ad est del settore di Fortille; attacchi alquanto più forti, pronunciati dal nemico dalla linea La Neuville, Manancourt, Moislains fu-

rono respinti. Da Peronne ed al di là della Somme il nemico tenne dietro appena ieri, esitante; fra la Somme e l'Oise incalzò più vigorosamente. Anche fra l'Oise e l'Aisne si è compiuto, secondo il piano, il distacco dal nemico.

Gruppo d'eserciti del principe ereditario di Germania:

Ad est di Soissons il nemico passò al di qua della Vesle. Sulle alture a nord-est di Fismes furono respinti forti attacchi americani.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

La gravissima situazione in Russia.

MOSCA, 6. Ieri venne emanato un decreto con cui si ordina l'arresto di tutti i socialrivoluzionari di destra, nonché la presa di ostaggi fra i partiti borghesi ed ex ufficiali; gli ostaggi, in caso di nuovi attentati o di congiure di membri della Guardia Bianca, verrebbero fucilati. In seguito a ciò ieri cominciarono a Mosca numerosi arresti; gli arrestati sono, per ora, la maggior parte socialrivoluzionari nonché parecchie persone dell'alto clero. Venne arrestato il patriarca, implicato nella congiura inglese. A Pietroburgo venne arrestata tutta la famiglia di Kerenski compresi i nepoti. Ebbero luogo numerose esecuzioni capitali.

La «Pravda» constata la straordinaria gravità della situazione. Presso un ufficiale francese di nome Andree venne trovato un grande deposito di pirossilina, destinata a far saltare ponti, depositi di munizioni e di viveri. L'indignazione contro l'Intesa è grandissima. A Briansk una nuova sollevazione di anarchici venne soffocata con le armi.

D. KASANDRIC odgovorni urednik.

Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

RINGRAZIAMENTO.

A tutti quelli che in qualsiasi guisa vollero onorare la memoria della loro diletta

Giannina Scarizza

e cercarono di lenire il loro infinito dolore per la irreparabile perdita, vada dal profondo del cuore un vivo e sentito ringraziamento.

Le famiglie Scarizza e Willenik.

ZAHVALA.

Svim onim koji na koji mu drago način hoćijaše počastiti uspomenu njihove mile

Giannina Scarizza

i nastojaše da ublaže neizmjernu žalost za ovaj nenaknadivi gubitak, izrazuju iz dubokoga srca najtopliju zahvalu

Obitelji Scarizza i Willenik.

Učenika

nižih razreda hrvatske gimnazije u Zadru iz dobre kuće prima otmena obitelj na stan i hranu. Plaća barem od česti u naravi. Pisma za obavijesti upravitelja u «Smotru Dalmatinsku» pod naslovom «Učenik».

Sarla

da uomo, capacissimo, eseguisce qualsiasi lavoro; assume inoltre riparazioni d'ogni genere di vestiti, soprabiti, cappotti ecc. — Rivolgarsi: Calle del Monte N.º 4, il. p.

Scarpe di casa

forme eleganti e belle

La donna N.º 35-40 a Cor. 20:20

La uomo „ 41-45 „ „ 22:20

La donna „ 35-40 „ „ 13:50

La uomo „ 41-45 „ „ 15:50

Coronica & Dušić

Vienna VIII. Albertgasse 14.

Po previšnjem ovlaštenju Nj. e. i. k. A. Veličanstva

Dietro autorizzazione Sovrana di S. M. J. e R. Apostolica

45. c. k. Državna Lutrija za civilne dobrotvorne svrhe

Ova NOVČANA LUTRIJA ima: 22.747 zgoditaka u gotovu novcu u ukupnoj vrijednosti od 700.000 kruna.

Glavni zgoditak iznosi:

200.000 kruna.

Vučenje će biti javno u Beču na 3 oktobra 1918.

Jedna srećka stoji 5 kruna.

Srećke se nabavljaju kod odsjeka za dobrotvorne lutrije u Beču III. Vordere Zollamtsstrasse 5, u Budimpešti kod kr. ug. ravnateljstva lutrijskih dohoda IX Zgrada glavne carinice, u lutrijskim kolektorima, kod prodava duhana, kod poreznih, poštanskih, brzojavnih i željezničkih ureda, kod mjenjačnica, i t. d. Osnove vučenja šalju se prodavaocima srećaka badava.

Srećke se šalju prosto od poštarine.

Ođ c. k. Ravnateljstva generalne Državne lutrije

Ođjel lutrije za dobrotvorne svrhe.

45. i. r. Lotterija di Stato per scopi di beneficenza civile

Questa LOTTERIA DI DENARO contiene 22.747 vincite in contanti nell'importo complessivo di corone 700.000.

La vincita principale importa:

200.000 corone.

L'estrazione avrà luogo pubbl. a Vienna ai 3 ottobre 1918.

Una cartella costa 5 corone.

Le cartelle sono d'acquistarsi nella sezione per le lotterie di beneficenza in Vienna III., Vordere Zollamtsstrasse 5, presso la r. Direzione ungherese delle rendite del lotto a Budapest IX Edificio della dogana principale, nelle collettorie del lotto, traffici tabacco, uffici d'imposte, di Poste, Telegrafi, e ferrovie, cambia-valute, ecc. — Piani del giuoco gratis.

Le cartelle si spediscono senza spese.

Dall'i. r. Direzione generale delle Lotterie dello Stato.

Sezione Lotterie a scopi di beneficenza.